ยกเลิก

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๙๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๕/๓๘๓๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๒๐๑ (๒)/๘๔๙ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๑. ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้ โดยให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันถัดจากวันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ

๒. ในวันที่หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้ มีผลบังคับใช้ตามข้อ ๑ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ยกเลิกหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ รวมทั้งหลักเกณฑ์ รายละเอียดประกอบ แนวทาง และวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องตามประกาศและหนังสือเวียนอื่นใด แล้วใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้แทน

๒.๒ โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ (เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง) และอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ก็ให้ดำเนินการต่อไป

๒.๓ โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ไว้เกิน ๓๐ วัน และยังไม่เริ่มดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้

๒.๔ โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ไว้ไม่เกิน ๓๐ วัน และยังไม่เริ่มดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเจ้าของโครงการ/งานก่อสร้างนั้น ที่จะพิจารณาให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้หรือไม่

๓. ให้สำนักงบประมาณและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้ประกอบการพิจารณาจัดสรรหรือตั้งงบประมาณสำหรับโครงการ/งานก่อสร้างของทางราชการด้วย

ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

/คณะรัฐมนตรี ...

ยกเลิก

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบทั้ง ๓ ข้อ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ทั้งนี้ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการที่จะใช้ในการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างนั้น ให้คำนวณราคาตามความเป็นจริง โดยไม่นำวงเงินเผื่อเหลือเผื่อขาดร้อยละ ๕ มารวมคำนวณเป็นราคากลางด้วย

๒. มอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับสำนักงบประมาณติดตามผลการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของโครงการต่างๆ ภายใต้โครงการให้ความช่วยเหลือ ฟื้นฟู เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๕ และโครงการป้องกันปัญหาอุทกภัยต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ แล้วรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
16 มี.ค. 2555

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๒
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๕
www.cabinet.thaigov.go.th
aoey 55-03-10 กค. แจ้งคาด (นันท์นภัส)

ยกเลิก

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๑.๕/ ๓๗๖๒

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/๒๓๖๒ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๙๒๖๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๓
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๔๙๗ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร จำนวน ๑๑๐ เล่ม
๒. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม จำนวน ๑๑๐ เล่ม
๓. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน จำนวน ๑๑๐ เล่ม
๔. แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จำนวน ๑๑๐ เล่ม
๕. ตารางสรุปเปรียบเทียบสาระสำคัญการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จำนวน ๑๑๐ ชุด
๖. รายงานการประชุมคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ จำนวน ๑๑๐ ชุด

๑. ความเป็นมา

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามที่กระทรวงการคลัง (คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง) เสนอ โดยกำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ หลังจากวันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ ๓๐ วันทำการ (ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นมา) ดังรายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง วาระแห่งชาติการส่งเสริมคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และต่อต้านการทุจริตของคนไทย และโครงการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ โดยมอบให้กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง พิจารณาการกำหนดราคากลางให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับราคาตลาด และให้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเป็นจริงด้วย ดังรายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๑.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ เรื่อง การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ในส่วนของการจัดซื้อจัดจ้างและราคากลาง อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง เพื่อทำหน้าที่ในระดับปฏิบัติแทนคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างกับคณะอนุกรรมการกำกับนโยบายการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง และให้กระทรวงการคลังเร่งรัดการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการร่วมกับสำนักงบประมาณและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมเป็นปัจจุบัน และสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ดังรายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๓

/๒. เหตุผล...

ยกเลิก

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

นำผลการดำเนินการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ดังกล่าวตามข้อ ๑.๓ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๓. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ สามารถใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่ คำนวณราคากลางเพื่อใช้เป็นราคาอ้างอิงในกระบวนการจัดจ้างก่อสร้าง และเป็นราคาเริ่มต้นในการประมูลงานก่อสร้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ภายในไตรมาสที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) โดยคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง คณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง คณะทำงานจัดทำและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และหน่วยงานหลักด้านการก่อสร้าง (กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และกรมชลประทาน) ได้ดำเนินการทบทวน ปรับปรุง พร้อมทั้งได้รวบรวม เรียบเรียง และจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการขึ้นใหม่ทั้งระบบแล้วเสร็จสมบูรณ์ ประกอบด้วยเอกสารหลักเกณฑ์ฯ จำนวน ๔ เล่ม ได้แก่ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน และแนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ – ๔

๔.๒ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยเอกสารหลักเกณฑ์ฯ รวม ๔ เล่ม ดังกล่าวตามข้อ ๔.๑ มีโครงสร้างของหลักเกณฑ์ฯ ในภาพรวม สรุปได้เป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๔.๒.๑ ส่วนที่ ๑ เป็นส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งประกอบด้วย ข้อกำหนด แนวทาง และวิธีปฏิบัติ เพื่อให้มีการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้ ไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ รวม ๒๑ ข้อ เช่น ขอบเขตการบังคับใช้ของหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ข้อกำหนดในการประกาศเปิดเผยราคากลาง การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพื่อคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ฯ ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้าง อำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลภารกิจด้านการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ เป็นต้น

๔.๒.๒ ส่วนที่ ๒ เป็นส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งมีจำนวน ๓ หลักเกณฑ์ ได้แก่ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน โดยในทั้ง ๓ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ จะประกอบด้วย หลักเกณฑ์การคำนวณรวม ๔ ส่วน ดังนี้

(๑) หลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) เป็นส่วนของหลักเกณฑ์ฯ ที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณค่างานต้นทุนหรือราคาทุนของงานก่อสร้าง โดยกำหนดให้ใช้วิธีการถอดแบบก่อสร้าง ประกอบด้วยหลักเกณฑ์และข้อกำหนดต่างๆ จำแนกได้เป็น ๒ ส่วน ดังนี้

/(๑.๑) หลักเกณฑ์...

ยกเลิก

(๑.๑) หลักเกณฑ์การถอดแบบก่อสร้าง เป็นหลักเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติ และข้อกำหนดต่างๆ ที่ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางต้องนำไปใช้ในการถอดแบบก่อสร้าง เช่น บัญชีแสดงรายการก่อสร้างที่งานก่อสร้างแต่ละประเภทควรจะมี มาตรฐานการวัด หลักเกณฑ์การคำนวณปริมาณงาน เกณฑ์การเผื่อปริมาณงาน หลักเกณฑ์หรือสูตรการคำนวณค่างานต่อหน่วย (Unit Cost) ในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน สูตรการคำนวณค่าวัสดุมวลรวมต่อหน่วยในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร เป็นต้น

(๑.๒) รายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็นข้อมูลหรือรายละเอียดที่ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจะต้องนำมาคำนวณกับปริมาณงาน วัสดุ และหรือแรงงาน ที่ได้จากการถอดแบบก่อสร้างสำหรับแต่ละรายการงานก่อสร้าง ได้แก่ ราคาวัสดุ อัตราค่าแรงงาน ค่าขนส่ง ค่างาน และค่าดำเนินการต่างๆ เป็นต้น

(๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) เป็นส่วนของหลักเกณฑ์ฯ ที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่าย รวมเป็น ๔ หมวดใหญ่ ได้แก่ หมวดค่าอำนวยการ หมวดค่าดอกเบี้ย หมวดค่ากำไร และหมวดค่าภาษี (ภาษีมูลค่าเพิ่ม) แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการแก้ปัญหาข้อผิดพลาดในการคำนวณและเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ จึงได้คำนวณรวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างทุกรายการทั้ง ๔ หมวดดังกล่าว และกำหนดไว้เป็น ค่า Factor F ในตาราง Factor F จำนวน ๔ ตาราง ได้แก่ ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม และตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน

(๓) ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี เป็นส่วนของหลักเกณฑ์ฯ ที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่บางโครงการ/งานก่อสร้างจำเป็นต้องมี เช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์เครื่องจักรกลพิเศษในการก่อสร้าง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกำหนดให้ใช้นั่งร้านพิเศษเพื่อความปลอดภัยต่อคนงานก่อสร้างตามกฎหมายแรงงาน ค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบป้องกันฝุ่นตามข้อบังคับ เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายในส่วนนี้มิได้มีในทุกโครงการ/งานก่อสร้าง ดังนั้น จึงไม่สามารถที่จะกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนไว้ในส่วนของค่างานต้นทุนและในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างได้ จึงจำเป็นต้องแยกมากำหนดเป็นหลักเกณฑ์เพื่อคำนวณต่างหาก

(๔) หลักเกณฑ์การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลางและการจัดทำรายงาน เป็นส่วนของหลักเกณฑ์ฯ ที่เกี่ยวข้องกับการนำค่างานต้นทุน ค่า Factor F และค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ มาคำนวณรวมกันได้เป็นราคากลางงานก่อสร้างทั้งโครงการ/งานก่อสร้าง และรวมไปถึงการจัดทำรายงานและแบบฟอร์มต่างๆ ที่ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางต้องใช้ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๔.๓ ในการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในครั้งนี้ ได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และจัดทำหลักเกณฑ์ในส่วนต่างๆ ขึ้นเพิ่มเติม จากหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ในหลายประเด็น เฉพาะประเด็นที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

๔.๓.๑ แนวทาง วิธีปฏิบัติ และข้อกำหนดทั่วไป

(๑) ได้สรุปรวบรวมหลักเกณฑ์ ข้อมูล รายละเอียด แนวทาง และวิธีปฏิบัติทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ทั้งที่ยังคงมีผลบังคับใช้อยู่และที่ได้ปรับปรุงและจัดทำขึ้นใหม่ มารวบรวมและเรียบเรียงใหม่ได้เป็นเอกสารหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวม ๔ เล่ม ดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงาน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ศึกษา ทำความเข้าใจ และใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

/(๒) ได้ปรับปรุง...

ยกเลิก

(๒) ได้ปรับปรุงและกำหนดความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างแต่ละประเภทไว้ เพื่อประกอบการพิจารณาเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณให้ถูกต้องกับแต่ละกลุ่มงาน

(๓) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทั้ง ๓ หลักเกณฑ์ ไว้อย่างชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอน ตั้งแต่การถอดแบบก่อสร้างจนถึงการจัดทำรายงานและนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งง่ายต่อการศึกษา ทำความเข้าใจ และนำไปใช้ปฏิบัติ

(๔) เพิ่มเติมหลักเกณฑ์และข้อกำหนด กรณีโครงการ/งานก่อสร้างซึ่งจัดจ้างก่อสร้างเป็นสัญญาเดียวสามารถใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างได้มากกว่า ๑ หลักเกณฑ์ ซึ่งจะมีผลทำให้การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการในบางโครงการ/งานก่อสร้าง เช่น โครงการก่อสร้างสวนสาธารณะ ศูนย์ราชการ เป็นต้น มีความสอดคล้องกับการก่อสร้างที่เป็นจริงยิ่งขึ้น

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และข้อกำหนดในการคำนวณค่าครุภัณฑ์ในงานก่อสร้างอาคาร ซึ่งมีปัญหาในทางปฏิบัติ ให้มีความชัดเจนและสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ง่ายยิ่งขึ้น

๔.๓.๒ หลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost)

(๑) ได้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และเพิ่มเติมรายการงานก่อสร้าง ในบัญชีแสดงรายการก่อสร้างที่งานก่อสร้างทั้ง ๓ ประเภทควรจะมี (บัญชีแสดงรายการก่อสร้างสำหรับงานก่อสร้างอาคาร บัญชีแสดงรายการก่อสร้างสำหรับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และบัญชีแสดงรายการก่อสร้างสำหรับงานก่อสร้างชลประทาน) เพื่อใช้ประกอบการถอดแบบก่อสร้างจากแบบก่อสร้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนของงานก่อสร้างอาคารให้มีความชัดเจน ครอบคลุม และสอดคล้องกับเทคโนโลยีและวิธีการก่อสร้างที่เป็นปัจจุบัน

(๒) ในส่วนของหลักเกณฑ์การถอดแบบคำนวณปริมาณงาน ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการวัด หลักเกณฑ์การคำนวณปริมาณงาน เกณฑ์การเผื่อปริมาณงาน และรายละเอียดข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถอดแบบคำนวณปริมาณงาน ได้มีการทบทวน ปรับปรุง เพิ่มเติม และจัดกลุ่มหลักเกณฑ์การคำนวณหาปริมาณงานรายการต่างๆ ใหม่ ที่สอดคล้องกับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และเพิ่มเติมรายการงานก่อสร้างในบัญชีแสดงรายการก่อสร้างที่งานก่อสร้างทั้ง ๓ ประเภทควรจะมี รวมทั้งได้สรุป รวบรวม และเรียบเรียงใหม่ให้มีความชัดเจน สามารถศึกษา ทำความเข้าใจและนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง

(๓) หลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต่อหน่วย (Unit Cost) ได้มีการทบทวน ปรับปรุง และจัดทำขึ้นใหม่ในหลายรายการ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และเพิ่มเติมรายการงานก่อสร้างในบัญชีแสดงรายการก่อสร้างที่งานก่อสร้างทั้ง ๓ ประเภทควรจะมี และเพื่อให้หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และกรมชลประทาน สามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างคล่องตัวและสอดคล้องกับงานจ้างก่อสร้างของแต่ละหน่วยงาน

(๔) ในส่วนของรายละเอียดหรือข้อมูลประกอบการคำนวณฯ เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตารางและหลักเกณฑ์การคำนวณค่าขนส่ง ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร (ค่า Operating Cost งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม) ตารางข้อมูลปริมาณวัสดุ งานสะพานและท่อเหลี่ยม และรายละเอียดประกอบการคำนวณในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ซึ่งประกอบด้วย ตารางอัตราราคางานดิน (ค่า Operating Cost งานก่อสร้างชลประทาน) ตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน ตารางข้อมูลเกี่ยวกับส่วนยุบตัวและ ส่วนขยายตัวเมื่อบดทับของชนิดวัสดุ ตารางคำนวณอัตราราคางานคอนกรีตและหิน ตารางอัตราค่าใช้จ่ายต่อหน่วยในการปลูกหญ้า ตารางคำนวณอัตราราคางานบาน ฝาท่อ และเครื่องยก และตารางอัตราค่าดินถมบดอัดแน่นด้วยเครื่องจักรเบา เป็นต้น ได้ทบทวน ปรับปรุง และเพิ่มเติมข้อกำหนดและวิธีการนำไปใช้ให้ มีความชัดเจน สอดคล้องตามสภาวการณ์ที่เป็นปัจจุบัน และง่ายต่อการตรวจสอบยิ่งขึ้น

/๔.๓.๓ ค่าใช้จ่าย...

ยกเลิก

๔.๓.๓ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) ได้จัดทำตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน ขึ้นเพิ่มเติม พร้อมทั้งได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F ของ ทั้ง ๔ ตาราง (ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม และตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน) ให้สอดคล้องกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในส่วนอื่นๆ

๔.๓.๔ หลักเกณฑ์การคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนของงานก่อสร้างอาคาร ได้มีการทบทวนและปรับปรุงใหม่ให้มีความชัดเจนและคล่องตัวต่อการนำไปใช้ปฏิบัติและการตรวจสอบยิ่งขึ้น โดยได้แยกไว้เป็นหลักเกณฑ์ส่วนหนึ่งต่างหาก รวมทั้งได้กำหนดแบบฟอร์มเพื่อให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้นำไปใช้ประกอบการคำนวณและชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นสำหรับค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ แต่ละรายการไว้ด้วย

๔.๓.๕ หลักเกณฑ์การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลางและการจัดทำรายงาน ได้กำหนดและเรียบเรียงใหม่ให้เป็นขั้นตอนที่สามารถทำความเข้าใจและถือปฏิบัติได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ได้เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การรวมค่างานต้นทุนเพื่อหาค่า Factor F จากเดิมที่มีข้อกำหนดให้รวมค่างานต้นทุนโดยแยกเป็นส่วนของงานก่อสร้างทาง และส่วนของงานสะพานและท่อเหลี่ยม แล้วนำค่างานต้นทุนรวมแต่ละส่วนไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง และตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม เป็น ให้รวมค่างานต้นทุนของทุกรายการทั้งโครงการ/งานก่อสร้าง แล้วนำค่างานต้นทุนรวมทั้งโครงการ/งานก่อสร้างนั้น ไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง และตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม สำหรับในส่วนของแบบฟอร์มสำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของแต่ละหลักเกณฑ์ฯ ได้กำหนดและปรับปรุงเพิ่มเติมใหม่ให้มีความชัดเจนและง่ายต่อการนำไปใช้ปฏิบัติและตรวจสอบยิ่งขึ้น

ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ การทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในครั้งนี้ ได้ดำเนินการทบทวนและปรับปรุงในรายละเอียดทั้งระบบ รวมทั้งได้เปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในหลายส่วนให้สอดคล้องตามสภาวการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีด้านการก่อสร้างที่เป็นปัจจุบัน หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้ จึงมีความสมบูรณ์ ครบถ้วนมีความเป็นมาตรฐานตามหลักวิชาการ สอดคล้องตามสภาวการณ์และเทคโนโลยีด้านการก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป และง่ายต่อการศึกษาทำความเข้าใจ และนำไปใช้ในทางปฏิบัติและตรวจสอบ หน่วยงานภาครัฐรวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงสามารถนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้ไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และได้ราคากลางที่ใกล้เคียงกับค่าก่อสร้างที่เป็นจริงยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้ค่าจ้างก่อสร้างในงานก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐไม่สูงเกินกว่าความเป็นจริงและสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ ซึ่งจะเป็นการช่วยลดการรั่วไหลและประหยัดเงินงบประมาณแผ่นดินได้ทางหนึ่ง

๕.๒ ได้มีข้อกำหนดให้มีการประกาศและเปิดเผยราคากลาง รวมทั้งรายละเอียดของการคำนวณราคากลางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้สนใจทั่วไปได้ทราบ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้กระบวนการจัดจ้างก่อสร้างในงานก่อสร้างของทางราชการ เป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างความเป็นธรรมให้กับทุกฝ่ายยิ่งขึ้น นอกจากนี้ รายละเอียดของการคำนวณราคากลางตามแบบฟอร์มรายงาน ที่ปรับปรุงใหม่จะสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาราคา การกำหนดค่างวดงาน การขอตั้งและการพิจารณาจัดสรรและบริหารจัดการด้านการงบประมาณ รวมทั้งการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานก่อสร้างของคณะกรรมการและหน่วยงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย

/๕.๓ กรมโยธาธิการ...

ยกเลิก

๕.๓ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และกรมชลประทาน ได้คำนวณเปรียบเทียบ โดยใช้หลักเกณฑ์ฯ เดิม (หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐) กับหลักเกณฑ์ฯ ที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้ รวมทั้งสิ้น ๑๓ โครงการ ประกอบด้วย งานก่อสร้างอาคาร จำนวน ๔ โครงการ งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม จำนวน ๖ โครงการ และงานก่อสร้างชลประทาน จำนวน ๓ โครงการ พบว่า จะมีผลทำให้ราคากลางลดลง โดยหากพิจารณาจากผลรวมราคากลางของทั้ง ๑๓ โครงการ จะมีผลทำให้ราคากลางลดลงคิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓ ซึ่งจะส่งผลทำให้ค่าใช้จ่ายในการจ้างก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐน้อยลงกว่าการใช้หลักเกณฑ์ฯ เดิม

๖. ความเห็นชอบหรือการอนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในครั้งนี้ ดำเนินการโดยคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง คณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง คณะทำงานจัดทำและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ดังกล่าว ประกอบด้วย ผู้แทนทั้งจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรภาคเอกชน และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง โดยมีกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบ และคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ ได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้ และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๗. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

กระทรวงการคลัง จึงขอเสนอเรื่องนี้มาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้ โดยให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ

๗.๒ ในวันที่หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้ มีผลบังคับใช้ตามข้อ ๗.๑ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๒.๑ ยกเลิกหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ รวมทั้ง หลักเกณฑ์ รายละเอียดประกอบ แนวทาง และวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องตามประกาศและหนังสือเวียนอื่นใด แล้วใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้แทน

๗.๒.๒ โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ (เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง) และอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ก็ให้ดำเนินการต่อไป

๗.๒.๓ โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ไว้เกิน ๓๐ วัน และยังไม่เริ่มดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้

๗.๒.๔ โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ไว้ไม่เกิน ๓๐ วัน และยังไม่เริ่ม

/ดำเนินการ...

ยกเลิก

๗

ดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเจ้าของโครงการ/งานก่อสร้างนั้น ที่จะพิจารณาให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้หรือไม่

๗.๓ ให้สำนักงบประมาณและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องใช้หลักเกณฑ์การคำนวณ ราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่นี้ ประกอบการพิจารณาจัดสรรหรือตั้งงบประมาณสำหรับโครงการ/งานก่อสร้างของทางราชการด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง
สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๗๕๒
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕-๖